

Beskrivelse af fritidspædagogisk temaforløb for fritidspædagogisk personale i Silkeborg Kommune

September 2021-april 2022

Formål

Formålet med forløbet er at sætte fokus på fritidspædagogikken i Silkeborg Kommunes SFO. Forløbet er formuleret med afsæt i Silkeborg Kommunes Børne- og Ungepolitik samt den fælles-kommunale indsats "Alle Skal Med". Under overskriften "Deltagelsesmuligheder i SFO" vil forløbet belyse en række udvalgte temaer gennem teoretiske og praktisk orienterede oplæg, dialoger, diskussioner og tilrettelagte processer gennem aktionslæring. Gennemgående begreber i forløbet vil være inkluderende pædagogik, meningsfulde SFO-fællesskaber, kvalitetsforståelser i SFO, fritidspædagogikken som dannelses-, udviklings-, og læringsmiljø samt børneperspektiver. Begreber, der alle er tæt knyttet til fritidspædagogikkens særlige position og udgangspunkt generelt.

Forløbet skal:

- Indkredse og tydeliggøre SFO-pædagogikken som et pædagogisk element, der både står i sin egen ret og indgår i en gensidig relation med skolen
- Danne afsæt for yderligere udvikling og kvalificering af et fælles fagsprog og fritidspædagogik i SFO-regi
- Give mulighed for at arbejde med ny viden og forskning inden for området

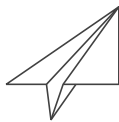
Struktur

Forløbet er bygget op af fem temamøder for pædagogisk personale og ledere i SFO. Hvert temamøde er af 3½ timers varighed. Hvert temamøde knytter an til det overordnede emne "Deltagelsesmuligheder." De fem temadages indhold beskrives nærmere i afsnit nedenfor.

Forløbet bygges op i aktionslærings-loops.

Aktionslæring bygger på et princip om, at vi som fagprofessionelle lærer, udvikler og tilegner os faglig viden og praksisredskaber i større grad, hvis vi løbende kobler til og afprøver i egen praksis. Målet er, at fagligt indhold fra temamøderne knyttes an til den praksis og den fagviden, som det fritidspædagogiske personale allerede besidder. Emnerne fra temamøderne skal ikke blot være et hastigt videns-input, som er ude af sind, så snart I vender tilbage i praksis. Tværtimod skal temamøderne bidrage til blivende videns- og erfaringskapital i Silkeborg Kommunes fritidspædagogiske tilbud.

Konkret indebærer aktionslæringsformatet, at forløbet udover deltagelse på de enkelte temamøder, i lige så høj grad ligger mellem de enkelte undervisningsgange i din egen praksis: Efter hvert temamøde er der en forventning om, at du vender tilbage til egen praksis og igangsætter en afgrænset, og tidsmæssigt overskuelig afprøvning (en øvebane) af noget, som har givet anledning til praksis-undren ud fra viden præsenteret på de enkelte temamøder.

Du får to uger før temamødet tilsendt tre spørgsmål, som du skal forholde sig til ift. temamødets emne. De tre spørgsmål skal fungere som et startskud til refleksion over praksis og pejle dig i retning mod undringer ift. det aktuelle emne.

De tre spørgsmål er:

1. Hvad er det første, der falder mig ind fra min egen praksis, når jeg hører overskriften " " ?
2. Hvad er jeg særlig optaget af eller udfordret ift. under overskriften " " ?
3. Hvad er børnene hos os særligt optaget af eller udfordret ift. under overskriften " " ?

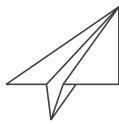
Hvert temamøde vil med udgangspunkt i aktionslæringsprincipperne blive bygget op på følgende måde:

- 1) 45 min. videndeling og vidensopsamling baseret på tidligere øvebaner og de forberedende refleksioner.
- 2) 2 timer med præsentation af faglig viden (se beskrivelse af temaer nedenfor).
- 3) 45 min. med proces rettet mod dine undringer, opstilling af hypoteser i relation til egen praksis og udvælgelse af aktion til afprøvning i perioden frem mod næste temamøde på egen hånd og i mindre grupper. Som afslutning vil konkrete øvebaner blive delt i den samlede gruppe til inspiration. Processen opbygges ud fra følgende tre spørgsmål:
 - Hvilke(n) undring(er) tager jeg med fra dagens undervisning, hvilke hypoteser kunne det medføre i relation til min praksis, og hvilken øvebane kunne være relevant at igangsætte for at undersøge mine hypoteser?
 - Hvad vil jeg arbejde henimod eller opnå gennem øvebanen? (mål ift. min egen faglighed, mål ift. børnene)?
 - Hvilken forberedelse kræver øvebanen, hvordan deler jeg med mine kolleger, og hvilken hjælp har jeg brug for fra min leder (tiltag)?

Beskrivelse af fagligt indhold på temamøderne

Temamøde 1, 30. september 2021 klokken 8.30-12.00. Børneperspektiver og deltagelsesmuligheder i SFO'en v. lektor Lea Ringskou.

Børneperspektiver er et helt afgørende element i SFO-pædagogikken, når målet er at give alle børn deltagelsesmuligheder. I SFO'en arbejdes der hele tiden på forskellig vis med børnenes mulighed for værdifuld deltagelse og oplevelse af mestring i diverse små og store fællesskaber. Spørgsmålet er, hvordan børnene selv oplever og ser på deres deltagelse i SFO'en? På dette temamøde tager vi livtag med deltagelse gennem børneperspektiver. Vi skal se nærmere på og diskutere, hvordan fritidspædagogikken, med udgangspunkt i børnenes egne perspektiver, kan styrke deltagelsesmulighederne i SFO'en, og hvilke pædagogiske redskaber der kan benyttes i den pædagogiske praksis for at få viden om børnenes perspektiver.

Temamøde 2, 17. november 2021 klokken 8.30-12.00. Forældresamarbejde i et deltagelsesperspektiv v. lektor Lea Ringskou.

SFO'ens opbygning og organisering er med til at sætte en særlig ramme om forældresamarbejdet – en ramme, som er ny for forældre, der inden skolestarten har mødt en helt anden type forældresamarbejde i dagtilbuddet. Hvordan arbejder vi i SFO'en med at skabe en stærk forældrekontakt og et stærkt forældresamarbejde for at øge deltagelsesmuligheder for alle børn? Og hvordan inviterer vi alle forældrene ind som værdifulde, aktive deltagere i samarbejdet? Vi ser nærmere på, hvilke muligheder og faldgruber der kan ligge i tematikken forældresamarbejde og deltagelsesmuligheder og ikke mindst på, hvilken viden og hvilke redskaber vi kan trække ind i samarbejdet.

Temamøde 3, 12. januar 2022 klokken 8.30-12.00. Kreativitet for alle v. lektor Gert Vorre.

Helt centralt i SFO'en står kreativiteten og det kreative rum som en vej til at skabe gode deltagelsesmuligheder for det enkelte barn og til at skabe gode sociale fællesskaber. I kreativitetens tegn får børnene mulighed for at bruge deres fantasi og arbejde med en række æstetiske udtryksformer og materialer.

Temamøde 4, 3. marts 2022 klokken 8.30-12.00 Bevægelse i fritidspædagogiske sammenhænge for alle børn v. lektor Tanja Christensen.

Stikbold, fodbold og rundbold kender vi alle, men er det aktiviteter for alle børn? Oplægget tager udgangspunkt i børns bevægelsesglæde, og hvordan vi med afsæt i kerneværdierne fra pædagogisk idræt inde og ude kan udvikle, igangsætte og evaluere meningsfulde inkluderende aktiviteter for alle børn; aktiviteter, hvor der er medtænkt pædagogiske bagdøre, så alle børn oplever at mestre.

Vi skal som professionsprofessionelle tage udgangspunkt i børnenes behov og udviklingsmuligheder og på det grundlag planlægge, hvilke bevægelsesmiljøer vi opbygger. Bevægelsesglæde, alsidighed og inkluderende fællesskaber vil være kodeordene i oplægget.

Temamøde 5, 21. april 2022 klokken 8.30-12.00: Sproget i de fritidspædagogiske rum v. adjunkt Anne Nguyen-Quy.

Gode sproglige færdigheder er en adgangsbillet for barnet til trivsel og deltagelse i sociale (og faglige) fællesskaber både her og nu og på den længere livsbane. Tilsvarende er et rigt sprogligt udgangspunkt medvirkende til, at døre til deltagelsesbaner lukkes i. Gode sproglige rollemønstre, som stilladserer og støtter barnets sproglige udvikling, er derfor afgørende for børns deltagelsesmuligheder. Men hvordan er man en god sproglig rollemodel? Hvilke samtalestrategiske greb er mest virkningsfulde? Og hvordan kigger vi efter kvalitet i de sproglige læringsmiljøer? Det skal vi dykke ned i på dette temamøde.

Hvor foregår det henne?

Alle de fem temamøder afholdes på VIA University College, Campus Silkeborg, Nattergalevej 1, 8600 Silkeborg.

Lokale vil fremgå af skærme på campus, når I møder op.